

140ปี 'ป่อเต็กตึ้ง'

ต้นแบบจิตอาสา 'ทดแทนคุณแผ่นดินไทย'

ฉลอง 140 ปี "มูลนิธิป่อเต็กตึ้ง" ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าใด ประชญา และพันธกิจในอันที่จะทำให้คนไทยทุกคนมีความสุข ยังคงเป็นเช่นเดิม และความหมายของคำว่า "ป่อเต็กตึ้ง" ก็ยังคงแปลว่า "ทดแทนคุณ" ไม่เปลี่ยนแปลง หลายครอบครัวของคนจีนมีอยู่มีกินมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะพระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ไทย ที่มีพระเมตตาแก่ชาวจีนโพ้นทะเล จึงอยากแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของทุกพระองค์ อยากทดแทนคุณแผ่นดินไทยต่อไป

มูลนิธิป่อเต็กตึ้ง องค์กรการกุศลจีนที่ใหญ่ที่สุดของสังคมไทย ริเริ่มขึ้นในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ปี 2453 โดยถือเอาวันเกิดของ "ไต้ฮงกงโจวซือ" หรือ หลวงปู่ไต้ฮง พระอริยสงฆ์สมัยราชวงศ์ซ่ง ที่ได้ชื่อว่า เป็น "เทพเจ้าผู้อนุเคราะห์สัตว์โลก" ซึ่งในปีที่ผ่านมามีตรงกับวันที่ 20 ธันวาคม 2557 รวมอายุถึงปัจจุบัน 140 ปี ก่อตั้งโดยพ่อค้าชาวจีนโพ้นทะเล 12 คน ที่มีความศรัทธาและมุ่งเจริญรอยตามกุศลเจตนาของ "ไต้ฮงกง" ต่อมาในปี 2480 ได้รับความร่วมมือจากสมาคมชาวจีนต่างๆ และหนังสือพิมพ์จีน จัดตั้งเป็นมูลนิธิอย่างเป็นทางการ ภายใต้ชื่อ "ฮั่วเคี้ยวป่อเต็กเซี่ยงตึ้ง" นับเป็นมูลนิธิลำดับที่ 11 ของสยามประเทศ

ย้อนกลับไปเมื่อปี 2453 ชาวจีนโพ้นทะเล 12 คน หอบเสื่อผืนหมอนใบมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เข้ามาทูลมาหากิน และตั้งรกรากบนผืนแผ่นดินไทย โดยตั้งปณิธานว่า หากสามารถลืมตาอ้าปากได้จะแทนคุณแผ่นดินไทยโดยการช่วยเหลือและแบ่งปันแก่ผู้ที่เดือดร้อนยากไร้ ดังเช่นที่ "หลวงปู่ไต้ฮง" เคยถือปฏิบัติมา

ต่อมาได้รวมกลุ่มกันตั้งเป็นคณะเก็บศพไต้ฮงกง โดยบริการเก็บศพผู้ยากไร้ไปทำพิธีฌาปนกิจบำเพ็ญกุศล ต่อมาเศรษฐกิจฝืดเคือง ในปี 2455 คณะผู้ก่อตั้งได้ขอพระบรมราชูปถัมภ์จาก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงิน

ช่วยเหลือเป็นประจำ ต่อมามีการขยายการทำงานให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ในปี 2480 จึงก่อตั้งเป็นมูลนิธิชื่อ "ป่อเต็ก" ซึ่งแปลว่า "สนองคุณ" เมื่อรวมกับคำว่า "ตึ้ง" ซึ่งแปลว่า "องค์กร" จึงเป็น "ป่อเต็กตึ้ง" หรือสำเนียงแต้จิ๋วว่า "ฮั่วเคี้ยวป่อเต็กเซี่ยงตึ้ง" มาจนถึงทุกวันนี้ โดยคณะกรรมการบริหารมูลนิธิชุดแรกมี นายเหี้ยกวางเอี่ยม ต้นตระกูล "เอี่ยมสุริย์" เป็นประธาน และมี นายแต่โหวงเล้า หรือ นายอุเทน เดชะโพบูลย์ เป็นรองประธาน

ช่วงเริ่มก่อตั้งมูลนิธิมีชาวจีนอพยพหนีความวุ่นวายทางการเมือง และความอดอยากจากจีนแผ่นดินใหญ่มาก อาศัยบนแผ่นดินไทยเป็นจำนวนมาก มูลนิธิป่อเต็กตึ้ง จึงตั้งโรงพยาบาลแจ้วข้ามร่มอื่นๆ ให้แก่บรรดาผู้มาใหม่ เพื่อบรรเทาความเหน็ดเหนื่อยหิวโหยจากการเดินทาง รอนแรมมาในเรือหลายวัน จนเกิดเป็นตำนาน "ข้าวต้มขามแรก" ที่ตราตรึงอยู่ในความทรงจำ และกลายเป็นเรื่องราวที่เล่าขานจากบรรดาเจ้าสำสุร่นลูก รุ่นหลาน ถึงข้าวต้มขามแรกบนผืนแผ่นดินไทย

จากนั้นไม่นานได้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้เกิดข้าวยากหมากแพง ผู้คนอดอยาก และเจ็บป่วยล้มตายเป็นจำนวนมาก ขณะที่หญิงมีครรภ์ที่จะคลอดบุตรก็มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากไม่มีสถานพยาบาลและการแพทย์ยังไม่ก้าวหน้า ดังนั้น

นอกจากเก็บศพไร้ญาติไปบำเพ็ญกุศลแล้วยังขยายภารกิจไปสู่งานสาธารณกุศลต่างๆ มีการตั้งสถานผดุงครรภ์ และให้การรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย ตลอดจนสนับสนุนด้านการศึกษาอีกด้วย กล่าวได้ว่า ตลอด 140 ปีของมูลนิธิป่อเต็กตึ้ง ได้ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนยากไร้ ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

นอกจากนี้ยังช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนจากภัยธรรมชาติ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม แจกผ้าห่มให้แก่ผู้ประสบภัยหนาว และช่วยเหลือผู้ที่ประสบอุบัติเหตุต่างๆ ทั้งรถชน เรือล่ม ตึกถล่ม และยังมีส่วนด้านสังคมสงเคราะห์ ทั้งให้ทุนการศึกษา ค่าอาหารกลางวัน และสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนต่างๆ

ป่อเต็กตึ้ง ยังวางรากฐานด้านสาธารณสุขและการศึกษาไปพร้อมกัน โดยก่อตั้งสถานผดุงครรภ์ขึ้นเมื่อปี 2481 ต่อมาพัฒนาเป็น รพ.หัวเฉียว ในอีก 41 ปีต่อมา เพื่อให้บริการรักษาผู้ป่วยจากโรคต่างๆ อย่างครบวงจร ขณะเดียวกันก็ได้มีการจัดตั้ง "โรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย" ในปี 2485 เพื่อให้ความรู้ด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และขยายเป็น "วิทยาลัยพยาบาลหัวเฉียว" ในปี 2525 ยกฐานะขึ้นเป็น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในปี 2533 ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอน 13 คณะ ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก